

stændig til Side. Jeg vil dertil kun sige, at jeg ogsaa i den Henseende haaber, at Udvillingen og Kjendsgjerninger ville komme til at tale stærkere end alle de stærkeste Paa-stande, vi høre fra Regjeringens og dens Benneres Side. Jeg tror, at ethvert Votum af Folkethinget vil ikke saaledes komme til at falde dødt og magtesløst til Jorden, men vil blive som Sten paa Sten i den Mur, der tilsidst grundlægger vor konstitutionelle Frihed.

Svarling: Jeg vil blot til den ærede Ordfører gjøre et Par Bemærkninger. Den ærede Ordfører fremhævede med en vis Tilfredsstillelse, at jeg skulde have anerkjendt, at man maatte nok i Regjeringens Ledelse af Forhandlingerne i 1881—82 kunde paapege Feil, og at jeg havde betragtet det som en Feil, at Regjeringen havde forelagt en midlertidig Bevillingslov uden bestemt Tidsgrænde paa en Tid, da Forhandlingerne i Fællesudvalget vare svævende. Jeg tror ikke, at denne Regjering er mere feilfri end enhver anden, og jeg har ikke set nogen Regjering, om hvilken det ikke kan siges, at den af og til har begaaet Feil i Politiken. Her tale vi netop ud af en mere historisk Opfattelse, af hvad der er fket længere tilbage, idet det er en Selvfølge, at man paa et senere Tidspunkt bedømmer Forholdene paa en anden Maade, end man var istand til paa den Tid, og det findes ikke utænkeligt, at en Regjering sundom paa et senere Tidspunkt selv vil erkjende, at den kunde have baaret sig hensigtsmæssigere og klogere ad i det enkelte givne Tilfælde, end den har gjort. Jeg tror derfor ikke, at der er nogen Grund til særlig at lægge Vægt paa den Udtalelse, som i saa Henseende fremkom fra mig. Jeg har derimod oftere været i det Tilfælde at maatte udtale mig i Uoverensstemmelse med den høitærede Regjering i enkelte Spørgsmaal. Netop derfor kunde man vel tillægge det mere Betydning, naar jeg desuagtet mener, at i den foreliggende Sag Intet med Føie er at behøide Regjeringen af en saadan Art, at det kunde give Besvielse til det foreliggende Dabelsvotum. Naar dernæst den ærede Ordfører overfor min Udtalelse om, at Thingene med Regjeringen delte Ansvar for den efter min Mening begaaede Feil, gjorde gjældende, at det var Regjeringen, der var ansvarlig for Lovens Forelæggelse, saa skal jeg bemærke, at deri er jeg enig med ham. Jeg sagde ikke, at Thingene delte Ansvar med Regjeringen, men at, hvis der var begaaet en Feil, saa delte Thingene denne Feil med Regjeringen. Naar den ærede Ordfører endvidere fremhævede,

at Folkethinget ikke kunde sætte nogen Tidsgrænde ind i Loven, fordi det ikke havde nogen Forestilling om, hvornaar Forhandlingerne endte, saa gjaldt det Samme om Regjeringen; dette var netop Motiveringen af, at den ingen Tidsgrænde satte. Naar dernæst den ærede Ordfører vil gjøre gjældende, at Regjeringen allerede paa det Tidspunkt var bestemt paa at ville lade denne Bevillingslov gjælde for hele Finantsaaret, saa maa jeg dog her overfor gjenkalde i Thingets Erindring, at Conseilspræsidenten under Forhandlingerne om den midlertidige Lov udtalte, at han ikke havde Noget imod, at en bestemt Tidsgrænde blev sat. Dette tyder da ikke paa, at han paa det Tidspunkt havde taget nogen Beslutning om at ville lade denne Lov gjælde for hele Finantsperioden. Den ærede Ordfører mente, at jeg maatte have været klogere end Regjeringen, fordi jeg havde forudsat, at Valgene i Juli 1881 vilde faae et saadant Udfald, som de fik og — saavidt jeg opfattede ham — syntes han at mene, at jeg her skulde have gjort min bedre Indsigt gjældende overfor Regjeringen. Men jeg vil dog minde om, at den høitærede Conseilspræsident udtrykkelig har udtalt, at selv om han havde forudsat og med Nøiagtighed kunnet vide Valgenes Udfald, vilde hans Opfattelse af, hvad det var Regjeringens Pligt at gjøre i det Tilfælde, være den samme. Jeg tror altsaa ikke, det kunde have nyttet det Mindste, om jeg eller Andre, som muligvis havde en anden Opfattelse af, hvad Valgene vilde bringe, havde villet paavirke Conseilspræsidentens Beslutning i saa Henseende. Den ærede Ordfører syntes at tage Anstød af min Bemærkning i Betænkningen om Folkethingets Ansvar for, at der intet Fællesudvalg kom. Den ærede Ordfører brugte det Udtryk, at dette var et nyt Bevis paa de Fortøkningskunstner, som brugtes fra Højres Side, men jeg skal dog minde om, at jeg kun har udtalt dette betingelsesvis, og det under Betingelser, som jeg selv ikke menie vare rigtige. Naar dernæst den ærede Ordfører nu syntes at mene, at jeg har lagt for megen Vægt paa det Ord, som er brugt i Betænkningen, at Flertallets Standpunkt var urokkeligt, saa tror jeg ikke, at jeg har lagt mere Vægt derpaa, end det er forsvareligt, jeg tror den Dag idag, at Flertallets Standpunkt virkelig var urokkeligt lige overfor disse Forhandlinger, og derfor er det mig ikke det mindste Bevis paa det Modsatte, at Folkethinget senere lige overfor det næste Aars Finantslov gjorde Indrømmelser. Jeg mener netop, at man ved de Valg, som Ordføreren har mindet om, saa stærkt havde bundet sig til sine Udtalelser